ČECHOAUSTRALAN

KRAJANSKÝ LIST

ČERVENEC 2008

www.cechoaustralan.com

V tomto čísle:

Vůně českého léta - Barbara Semenov	*2*
Jak se z levičáka stal pravičák - David Placzek	*3*
Odtud a Odjinud - IP	*4*
Glosa Miloše Ondráška - Zač je toho loket	*7*
Cesty snů - Josef Kubík	*9*
Svatba v bushi - Stanislav Moc	*11*
Opuštěný manžel - Ivan Kolařík	*12*
A ještě jednou — Němcová !	*14*

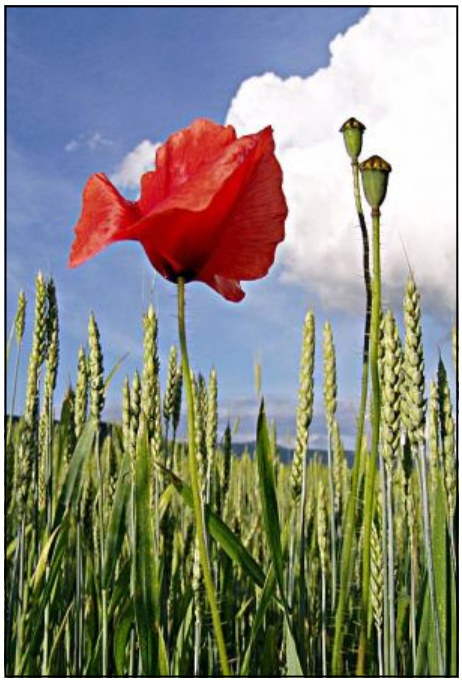

PÍSEŇ O KRÁSNÉM LÉTĚ

Jaroslav Seifert

To víte, chlapec z ulice,
kdypak ten skřivánka slyší,
v kapsách jsme měli udice
v kanálech chytali myši.
Až jednou, ani nevím už,
kolik mi tenkrát bylo,
zavez mě na venkov autobus,
ach, to se mi poštěstilo.
Trhal jsem v poli nejblíže
koukoly, chrpy, máky,
pak jsem je položil u kříže,
letmo se pomodliv taky.

I kozí bradku modravou,
slzičky Marie Panny -
skřivan mi visel nad hlavou,
zpívaje, jak přikovaný
v nebi modřejším nad ocel,
píseň bez začátku, konce.
Také jsem trhal jitrocel
a k němu vysoké zvonce.
Vrátil jsem se tam; od těch dob
ušlo mi přes třicet roků.
Chtěl jsem zas skočit přes příkop,
nešlo to, píchlo mě v boku.
Ale ten mák tam kvetl zas,
růžový trs zeměžluče.
Škoda, že nemoh jsem tolik krás
pobrat už do náruče.

Generální konzulát České republiky:
500 Collins Street, Melbourne 3000,
Tel: 03 9629 6196, Fax: 03 9629 1311

VŮNĚ ČESKÉHO LÉTA

Člověk nemusí být básník, aby ucítil vůni českého léta. Pro krajana, vracejícího se do Čech v letních měsících je takový návrat totožný s návratem do mládí. Ať už bylo prožito v tragických dobách či neutěšených podmínkách, které nás donutily opustit rodnou zemi, bylo to přece jen mládí. A mládí, i to neradostné, se časem ve vzpomínce mění v krásné.

Cestou z letiště se radujete z každého vlčího máku, který uvidíte zářit u silnice, rozkvetlé růže dýchají z oplocených zahrádek stejnou vůni jako v dobách dětství, dlažba chodníků má tu samou mozaiku růžových a šedomodrých kostek, občasnou trhlinu vnímáte spolu s oprýskanými omítkami starých činžáků skoro s požitkem. Z temných průchodů letitých budov vdechnete v poledním žáru s rozkoší závan stejného chladu jako v dávných dnech. A co teprve hospody a jejich vůně. Směs vepřové a zelí, kouř a pivo od výčepů. Nasáváte a nasáváte. Vůně i to druhé. Je třeba o tom napsat domů. Vstoupíte do papírnictví, abyste koupili pohledy. Mám na mysli malé papírnictví, které se postará o další exkurzi do dětství. I tady zůstala ona stará vůně papíru, tužek, lepidla a barviček. O vchod dál pro známky. Trafika voní tabákem a novinami. A pak je tu pekařství a vůně chleba...

Podobně je tomu se starou drogerií – nozdry zaplní pach mýdla, pracího prášku a kolínské a je až směšné, jak vás přitahuje její návštěva před návštěvou zbrusu nových a proto snad i ještě luxusnějších obchodních center než Myers či David Jones. V samošce sáhnete raději po eskymu než po jakémkoli jiném zmraženém opojení. Zavřete oči a s prvním ochutnáním kokosové pochoutky či tvarohového mišy je vám zase dvacet. Když je otevřete, dvacetiletí kolem vás olizují Algidu a pohlížejí na vás jako na dinosaura.

Není to ovšem jen návrat do let mládí. Návraty probíhají v mnoha rovinách. Přitom jste nadšeni ze současnosti – svobody slova a ekonomického rozkvětu. To tu v době našich starých vůní nebývalo a působí tak v prvních okamžicích po příjezdu přímo omamně. V duchu voláte bravo – jako v divadle, jehož povznášející návštěva patří do programu několikatýdenního pobytu ve staré vlasti.

Za pár dní si začnete uvědomovat, že vzpomínáte více než lidé kolem vás, pro které nejsou vůně českého léta zas až tak mimořádné. A já s povzdechem cítím, že něco mi také nevoní.

Začněme u maličkostí, i když dobré mravy jimi jistě nejsou. Bývávalo například, že děti pouštěly staré lidi v tramvajích si sednout, bývávalo také, že lidé se společensky oblékli do divadla – věci, které jsem oceňovala a často postrádala v ostatním byť svobodném světě. Jakoby se zde s jejím náhlým nabytím, vázala na svobodu i svoboda jakýchkoli mravů. Češi si dnes nechtějí nechat dlouho postrádanou svobodu brát. Jednou z domnělých svobod je svoboda rychlé jízdy. Mercedesky a bavoráky nahradily potupné žigulíky a trabanty a na silnicích se objevili bezohlední řidiči, hazardující se životy ostatních. Jejich protesty proti omezování rychlosti a proti zavedení bodového systému, který by měl chránit občana státu, jsou neslýchané. Alespoň pro Australana, který je vychován ve zcela jiném smyslu. Podobně je tomu s kouřením. V Austrálii dospěla protikuřácká kampaň k pochopitelné diskriminaci kuřáků. V České republice přes četné pokusy osvěty a zákonodárství zůstává stále ve všech ohledech diskriminován pouze nekuřák.

Svobody, které si nechtějí lidé této země nechat brát? Někdy mám pocit, že si tu svobodu vykládá každý po svém – politici, orgány, sdělovací prostředky, podnikatelé, řádoví občané,... Na vůně minula i na ten „smrad“ se zapomíná. A také na tu nejdůležitější – podstatnou svobodu. Svobodu demokracie, která má ovšem své pevné zásady a zákony.

Rozbalila jsem si olomoucké syrečky – božská chuť i vůně, zapíjím budvárkem, z oken vane do pražského bytu letní vlání, cinkání tramvají a dětský smích z nedalekého parku. Z rádia staré hity... A anketa posluchačů, kdo je lepší, zda Topolánek nebo Paroubek a koho budou lidé volit. Poslouchám jejich názory na dva nevhodné lídry země, na politiku jejich stran, pravice a levice a trochu se začínám obávat, - možná i z vlastního, osobního zájmu.

Ráda bych se totiž vracela k vůním českého léta i v budoucnu. Snad si ji náš historicky nešťastně uvažující lid opět nezmaří.

Barbara Semenov

CESTUJTE S BOHEMIA TRAVEL

292 B Huntingdale Road, Huntingdale 3166
Tel: 03 9544 8999, 03 9544 1911
Mobile: 0413 499 321
Email:- eva@bohemiatravel.com

Jak se z levičáka stal pravičák

Pokračování Kréda Davida Placzka

Při první příležitosti po návratu do osvobozené republiky jsem se obrátil na Červený kříž v Praze, abych zjistil, co se stalo s rodiči. Potvrdilo se to, čeho jsem se obával. Rodiče byli od konce roku 1941 vezněni v Terezíně a v říjnu 1944 transportováni do Osvieczimi, kde pravděpodobně zahynuli. Dále jsem zjistil, že jediní z našich příbuzných, kteří přežili, byla rodina strýce Oskara, který toho času bydlel na Moravě.

Požádal jsem o týdenní mimořádnou dovolenku a na motocyklu DKW zanechaném prchající německou armádou jsem se vydal za strýcem. Od něj jsem se dověděl podrobnosti o životě rodičů v Terezíně, ale o tom, jaký byl jejich další osud se nemluvilo. Byla to pochmurná, srdce drásající návštěva. Věděl jsem, že se s rodiči už nikdy neshledám.

Na zpáteční cestě napříč Jižní Moravou jsem byl několikrát zastaven a pohoštěn místním obyvatelstvem. Když si všimli mé britské uniformy s nápisem „Czechoslovakia", skoro bez výjimky si mi vylévali srdce s otřesnými příběhy o násilnostech páchaných vojskem generála Malinovského a místo pocitu vděčnosti ke svým osvoboditelům byli naplněni hořkostí a nenávistí. Bylo to třetí politické rozčarování, které jsem zažil. První bylo, když Molotov a Ribbentrop uzavřeli přátelskou dohodu a Hitler se Stalinem rozdělil poražené Polsko a Baltské Státy. Pak přišlo druhé, když slavná Rudá armáda vtrhla do bezbranného Finska a dostala tam na frak. Teď do třetice najednou zjišťuji, že musím drasticky zrevidovat své představy o morálce a disciplině armády našich sovětských spojenců.

K mému ideologickému probuzení také přispělo chování „Revoluční gardy", jak jsem je měl možnost vidět v akci v Praze a později v pohraničí. Nepomohlo ani to, co jsem viděl, když jsem se musel jako vojenský řidič podílet na odsunu německého obyvatelstva ze Sudet. Chápal jsem sice, proč se to děje, ale necítil jsem při tom sebemenší pocit zadostiučinění ani uspokojení. Spíš mě to vše vedlo k poznání, jaké následky může mít politický fanatismus, když lid se bez odporu, ba někdy s nadšením podrobí demagogii, ať pravičácké, levičácké, anebo jakékoliv jiné. Od vojáků Svobodovy armády jsem se dozvídal o poměrech v táborech sovětského gulagu. Dovídali jsme se o masakru polských důstojníků v Katyňských lesích a docházely zprávy o tom, jak zachází GPU s ruskými vojenskými zajatci a přeběhlíky, které naivní americké a britské vojenské orgány násilím odsunuly zpět do Ruska. Došel jsem postupně a neodvratně k přesvědčení, že to, v co otec věřil, byla jakási mlhavá utopie, a že tvrdá skutečnost byla zcela jiná. Marxismus, ve kterém otec viděl spásu lidstva, nebylo nic než naivní filosofická teorie, kterou nejdříve Lenin a pak Stalin v praxi zneužili a zprofanovali k nepoznání.

Tím bych mohl ukončit příběh proměny jinocha, který byl otcem vychován věřit v neodvratné vítězství nového a spravedlivého řádu, v duchu Marxova „Kapitálu". Tento příběh by ale nebyl úplný, kdybych opomenul popsat, jak se z kolísajícího, politicky neangažovaného individua stal nakonec přesvědčený odpůrce každé ideologie, která se třeba jen náznakově podobala socialistickému rovnostářství.

Vojna skončila a musel jsem hledat uplatnění v poválečném Československu. Nebylo to lehké a tak, když mi byla nabídnuta možnost návratu do Anglie, neodolal jsem. To, že v tu dobu už jsem byl ženatý, na věci nic neměnilo. Vzal jsem svoji ženu sebou. V Anglii jsme oba pracovali na farmách a když nám hrozilo, že nám vyprší platnost československého cestovního pasu, hledal jsem pomoc a radu mezi skupinou otcových přátel, kterým se podařilo uprchnout před válkou z Československa a našli nový domov v Anglii. Navzdory tomu, že měli stejné politické názory jako míval můj otec, neměli pražádné úmysly vrátit se domů. Na všechny naše námitky a výhrady týkající se našeho návratu měli stereotypní odpověď – „Republika potřebuje mladé budovatele. Je to země s velkými vyhlídkami", a vřele nám doporučovali vrátit se. Uposlechli jsme je, aniž bychom se pozastavili nad tím, proč oni sami se podle této rady neřídili. Vrátili jsme se koncem roku 1947 a dva měsíce na to došlo k únorovému převratu.

Jestli ve mně zbývaly ještě nějaké stopy po otcově politickém odkazu, tak únor 1948 je s konečnou platností odvál. Pracoval jsem v té době jako vedoucí Státní strojní stanice 168 ve Stodě a nestačil jsem žasnout nad pokrytectvím, prospěchářstvím, zbabělostí a všeobecnou apatií obyvatelstva našeho městečka a celého českého národa.

Přiznávám, že já sám jsem také nešel bojovat za své přesvědčení na barikády. Žádné barikády se totiž nestavěly a tak mi v zájmu rodiny nezbývalo, než se přidat k té většině národa, která se trpně přizpůsobila novým okolnostem. Ale ani to mi nebylo dopřáno. Když začalo verbování sedláků do JZD a pranýřování kulaků, komunističtí funkcionáři našeho okresu ode mne očekávali jako od vedoucího STS aktivní spolupráci v agitačních skupinách. Tu jsem jim odmítl a bylo jen otázkou času, kdy budu označen jako osoba nesmazatelně poskvrněná dekadentní západáckou mentalitou, navíc bez „kladného postoje k socialistickému zřízení" a tudíž nevhodná zastávat zodpovědnou funkci vedoucího STS.

Mezitím jsme byli svědky justiční vraždy Milady Horákové, generála Píky a dalších procesů včetně Rudolfa Slánského a společníků. To s konečnou platností vymazalo ve mně ty poslední stopy zbývající ještě z otcovy politické výchovy. Nastalo období mého života, kdy jsem se živil jako řidič nákladních vozidel. Mezitím jsem se také stal otcem dvou chlapců a nezbývalo, než se přizpůsobit systému, který vychovával lenochy, příživníky a zloděje, podle hesel „Kdo nekrade, okrádá rodinu", „Co je tvoje, to je moje", a „Z cizího krev neteče".

Tak uběhlo dalších 17 let, kdy jsem se usilovně snažil bojkotovat všechny režimem organizované akce a ignorovat jejich mozek otupující propagandu. Nechodil

Velvyslanectví České republiky:
8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
Tel: 02 6290 1386, Fax: 02 6290 0006

jsem na schůze, nepochodoval jsem v průvodech, nezúčastňoval se brigád a nevěšel jsem praporky do oken. O co jsem tím přišel jsem si nahrazoval poslechem západoněmeckého rozhlasu a bavorské televize, jejíž vysílání jsme v Karlových Varech mohli chytit. Ve volném čase jsem brouzdal knižními antikvariáty a vyhledával výtisky zakázané buržoazní literatury. Zkrátka snažil jsem se ze všech sil, abych si zachoval soudný rozum.

Pak přišlo takzvané „Pražské jaro". Z lůna „rodné strany" se vynořil Alexandr Dubček a lid se začal kochat nadějí, že se mu snad podaří uskutečnit „komunismus s lidskou tváří". Jaká to naivní, bláhová myšlenka! Lidskost a komunismus!

Netrvalo dlouho a „přátelské" armády Varšavské smlouvy těm českým snílkům ukázaly, zač je toho loket. Ve všeobecném zmatku se mi podařilo získat povolení k návštěvě Vídně. Zabalil jsem co se vešlo do Oktávie, naložil rodinu a bez sebemenšího váhání jsme opustili družstevní byt v paneláku a všechno to, co jsme si „nahrabali" za dvacet let dřiny v Československé socialistické republice.

40 let už je tomu, co jsme zvolili Austrálii za náš nový domov a nebylo jediného dne, kdy bych měl důvod toho litovat. Od roku 1993 jsem v důchodu a snažím se splatit dluh zdejší společnosti za vše, co nám tak štědře poskytla.

Mimo to unavuji své australské přátele líčením toho, jaké byly životní podmínky za vlády komunismu. Vyvracím jim názor, že se jich to netýká, že zdejší levice se v ničem nepodobá KSČ a hlavně, že ten kapitalistický globalizační bubák není jejich úhlavní nepřítel. Moc se mi to nedaří. Vidí ve mně totiž člověka zatíženého svou minulostí a tudíž neschopného objektivního úsudku. Doufám, že nemají pravdu a tak dále přednáším, debatuji a hájím svůj názor, tolik odlišný od toho, co mě kdysi učil můj otec.

Advokátní kancelář
M. Kantor solicitors
500 Collins Street, Melbourne 3000
Tel: 03 9629 6196, Fax: 03 9629 1311

ODTUD A ODJINUD

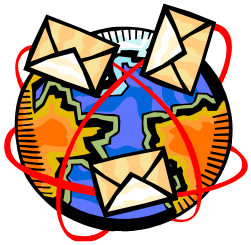

♠ V Mariánských Lázních se po 99 letech začaly sloužit mše anglikánské církve. První mši přiletěl z Velké Britanie celebrovat biskup M. Newmann, jinak se o apoštolát bude v západních Čechách starat biskup Edwin Wager, bohoslužby bude sloužit jak česky, tak anglicky. V anglikánském kostele je také instalována jedna výstava o cirkvi tohoto vyznání a druhá o králi Edwardu VII., který se mariánskolázeňskými vodami údajně úspěšně léčil každoročními návštěvami po deset let.

♠ Jedním z hlavních hostů letošního Festivalu spisovatelů v Praze je ruská básnířka a bojovnice za lidská práva Natalja Gorbaněvska. Dne 25. srpna 1968 byla jednou z osmi statečných ve skupině, která na Rudém náměstí v Moskvě demonstrovala proti sovětské okupaci Československa.

♠ V minulém roce navštívila Melbourne skupina studentů z gymnázia F.X. Šaldy z Liberce v rámci jejich projektu "Neviditelné oběti komunismu" a realizovali audiovizuální rozhovory asi s desítkou zdejších poúnorových exulantů. Na můj dotaz proč "neviditelné" mi řekli, že dnešní mládeži v České republice již exilové hnutí nic neříká a proto je chtějí liberečtí studenti v akcích pro středoškoláky zdůraznit. Nyní jsem dostal dvě ročenky z roku 2006 a 2007 s informacemi o jejich záslužné práci.

♠ V prostorách pražského motolského krematoria byly pietně připomenuty oběti komunistického režimu v Československu. Akt vyvrcholil položením věnců na nedalekém pohřebišti, kde byly v minulosti ukládány urny s popelem popravených politických vězňů. Dne 9. května, kdy se připomínalo 63. výročí osvobození Československa, byly na Olšanských hřbitovech položeny věnce na památku těch, kteří položili své životy na naší půdě. Bylo to 144.000 sovětských vojáků, 33.000 rumunských vojáků a asi 290 Američanů.

♠ Ve Vídni sklidila fenomenální úspěch v písňovém recitalu mezzosopranistka Magdalena Kožená. Koncem června očekává druhé dítě, „každý centimetr svého těla vystavovala na odiv v těsných fialových šatech". Kritika chválila nejen její umělecký výkon, ale i její naprostou přirozenost - „prostě bohatý, plný život".

♠ Válečného pilota Jiřího Sehnala připomíná pamětní deska v Lázních Bělohrad na Jičínsku, kde strávil dětství. Sehnal odchod do zahraničí v roce 1939 odkládal, aby se mohl zúčastnit tenisového turnaje. První cenou byla láhev whisky, kterou Sehnal v místní hospodě uložil s tím, že ji tam se spoluhráči vypije po návratu z války. A tak se stalo. Sehnal zemřel v roce 1983.

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky:
47 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
Tel: 02 6290 1516, Fax: 02 6290 1755

ČERVENEC 2008
5

♠ Dvojice motocyklistů z Olomouce vyrazila na cestu kolem světa. Mají sebou jen základní výbavu, stan a spací pytel, o dolarovém zajištění zpráva raději nemluví. Projedou napříč Ruskem. Tam vystačí s kapsou plnou rublů, pak mají v plánu Kanadu, USA, Nikaraguu, Honduras, Peru, Keňu, Sudán a Egypt. Austrálii vynechají, má jim to být líto?

♠ Karlovy Vary zaplavila koncem dubna modrá krev, zda i z Austrálie mi není známo. Hlavně z Německa, Rakouska a Švédska. Na toto setkání se tam sjelo na šest set zástupců evropské šlechty. Aristokraté uspořádali v hotelu Pupp reprezentační ples a zaujala je výstava mapující slavné osobnosti, které se tam v průběhu staletí od založení lázní Karlem IV před 650 lety až do dneška jezdili léčit. A bavit.

♠ Kdo se chystá do České republiky, ať si pospíší. Chystá se tam zdražení pečiva a vepřového masa až o 20 procent. Ti, kteří se chtějí dozvědět, proč se zdražuje zemědělská výroba a případně podojit krávu nebo pást husy, se mohou spojit s Čechoturismem a Svazem venkovské turistiky a zajistit si dovolenou na zemědělském hospodářství v České republice. Australská cestovní kancelář zase nabízí cestu do "středověkého města sta věží" a na Křivoklátu, kdysi sídlu českých králů, za pouhých pět tisíc dolarů svatební obřad. Cynik může dodat, že tento hrad sloužil i jako vězení. Moravské svatební pohoštění pro dva (vepřo-knedlo-zelo) v restauraci na Staroměstském náměstí se nabízí za 32 dolarů. Pivo v tom zahrnuto není. V roce 1948 byl ve Stádlci na jihu Čech dokončen řetězový most, dnes česká kulturní památka. Česká národní banka vydává nyní s motivem mostu pamětní zlatou minci v hodnotě 2500 Kč. Za to by bylo pět moravských svatebních obědů pro dva i s pivem.

♠ Osnovy sestávající se ze sanskritu, hindštiny, angličtiny, matematiky, přírodopisu, zeměpisu a základů hygieny - to se bude učit v odlehlé části indického Tibetu ve škole, kterou buduje třicetiletý Čech Jan Tillinger. Má zkušenosti s humanitární pomoci ze Sri Lanky a Sudanu. Kdo mu od nás podá pomocnou ruku? Také v Afganistanu se staví "česka" škola.

♠ V Hrušovanech u Brna ukradli dva muži lokomotivu, rozřezali ji a prodali do šrotu.

♠ Pražská knihovna Libri prohibiti (Email: libpro@iol.cz) hledá č. 45/1995 Australských listů, Za pravdu a spravedlnost – vydával dr. S. Hofírek v Melbourne v letech 1987-1991, časopis Na slovíčko 2001-2007 a časopis Klokan. Jde o záslužné archivování tiskovin vydávaných mimo republiku, hledané tiskoviny je možné také zaslat přes redakci Čechoaustralana.

IP

Křivoklát

MISTR JAN HUS

Z maturitní práce -

Victorian School of Languages – Český jazyk (rok 2005)

Pět set devadesát let, tedy téměř půltisíciletí a jedno století uplynulo od upálení Mistra Jana Husa, který byl letos zvolen českým národem jako jeden z deseti největších Čechů.

Odbojný český kazatel, který svému učení obětoval vlastní život, otřásl na konci středověku celou tehdejší společností a přispěl k vytváření předpokladů pro příchod moderní doby. Působil za složité vlády Václava IV, který byl synem Karla IV, otce vlasti. Václav IV nepatřil k dobrým panovníkům. Obklopil se špatnými rádci a po rozkvětu za vlády Karla IV nastal úpadek Českého království. Církev měla v té době tři papeže a tak vznikla krize autority a pokles mravů duchovenstva.

Společenské uspořádání vyhrotilo velké rozdíly mezi chudými a bohatými, mocnými a bezmocnými, silnými a slabými. V té době se začali objevovat lidoví kazatelé, kteří kritizovali zlořády nejen v církvi ale i u světských osob. Dokázali velmi dobře oslovovat široké masy lidí. Nejvýznamnějším z nich byl Jan Hus.

Narodil se v Husinci u Prachatic kolem roku 1370. Vystudoval na pražské univerzitě a po vysvěcení na kněze se stal kazatelem v Betlémské kapli. Odtud kázal o nutnosti změn ve společnosti a bojoval proti prodeji odpustků. Tím popudil papeže Jana XXIII. Na Husa byla uvalena klatba a tak odešel z Prahy na venkov. V roce 1414 byl pozván na koncil do Kostnice, aby obhájil své učení. Přestože ho měl chránit „glejt" krále Zikmunda, byl Hus zatčen a během třech slyšení byl koncilem prohlášen za kacíře. Hus odmítl odvolat svou pravdu a **6. července 1415** byl upálen na hranici.

Od ohně vzplály husitské války a církev se musela sklonit před reformními myšlenkami. 6. července 1915 byl Janu

Husovi odhalen pomník na Staroměstském náměstí.
Měla jsem to štěstí být 6. července svědkem slavnostního oratoria a nového osvětlení této krásné sochy v Praze. Mýtus a odkaz tohoto velkého Čecha je mi blízký a jeho statečnost si připomínám, kdykoliv procházím kolem jeho památníku.

Tara Semenov

Autorem pomníku Mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí je Ladislav Šaloun (1870–1946). Pomník z kamene a bronzu patří k nejvýznamnějším secesním pracím českého monumentálního sochařství. Hlavní postavou na pomníku je Mistr Jan Hus nad dohořívající hranicí. Sousoší tvoří žulový podstavec, na kterém se střídá hladký a hrubý povrch, ve vystupující partii je nápis „Milujte se, pravdy každému přejte“, dále postava Jana Husa, za nímž vpravo je šest husitských bojovníků a pod nimi nápis „Kdož jsú Boží bojovníci a Zákona Jeho“. Vlevo je skupina exulantů, na zadní straně rodina znázorňující národní obrození a nápis „Živ buď, národe posvěcený v Bohu, neumírej“. Z boku je vytesán citát Jana Ámose Komenského „Věřím, že vláda věcí Tvých k Tobě se zase navrátí, ó lide český.“ Kamerová sonda do nitra sousoší odhalila v loňském roce, že se podstavec hroutí, vnitřní cihlová vyzdívka se drolí a ani šrouby nevydržely rány počasí. Plánovaná rekonstrukce Jana Husa potrvá tři roky.

Mládež z celého světa

Tedy i Češi a Slováci chystají se letos přijet na WYD = World Youth Day = Světový den mládeže ve dnech 8. až 13. července do Melbourne a pak na týden do Sydney. Sjede se jich velmi mnoho, snad kolem milionu a budou mít možnost se setkat se Svatým Otcem Benediktem XVI, který přijede do Sydney. Nejedná se pouze o lidi katolické víry, ale o všechny mladé věřící a lidi dobré vůle. Je krásné slyšet už teď, že o nás ví ve vlasti natolik, že by se chtěli podívat na naši milou Šumavu v Belgrave. Jenže jich bude pro ten jeden den návštěvy trochu moc. Těžko očekávat, že by to zvládla bez pomoci naše věrná údržba. Proto prosíme za ně, za Otce Hrdinu a budoucí návštěvníky, mládež i kněze:- přihlaste se laskavě Helence K (tel. 97545159) ku pomoci na sobotu 12. července, kdy se tato odpolední pouť a velká večerní mše s občerstvením po bohoslužbě mají konat. Každá vaše pomoc bude upřímně vítána

Správa Šumavy

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

Ohlížení za životem

Za 86 let se toho už může opravdu hodně udělat a stát. Náš krajan Emil Kožďál tyto narozeniny nedávno oslavil v plném zdraví a rostoucím životním elánu. Však je mu to také zapotřebí. V poslední době se kolem něho nakupilo několik vážných událostí.

Před pár týdny ztratil a pochoval svou věrnou družku, drahou Pavlínu, se kterou trávil přes padesát let šťastného a spokojeného života. Ve stejném čase měl soudní slyšení, kde si bez pomoci překladatele obhajoval svou možnou budoucí nezávislost. Také mu byl prodán pod cenou jeho dům proti jeho v té době nic neplatící vůli.

Emila to nezlomilo. Věří v Boha a jeho spravedlnost. A opravdu - zdá se, že když na jedné straně ztratil, získá jinde.

Málokdo o Emilovi ví, že se narodil v Tvrdonicích – v kraji krásných moravských krojů, písní, malovaných žuder a dobrého vína. Známý zpěvák Jožka Severín byl jeho sousedem a tak toho se skleničkou v ruce hodně pozpívali, protože i Emil měl dobrý hlas. Dobrému vínu jako pravý Moravan rozumí dodnes.

Jako hodný syn a bratr pozval svou maminku a sestru do Austrálie. Když se obě vrátily zpět, měly tam se závistí okolí tolik těžkostí, že je Emil pozval k sobě znovu a tentokrát na dožití. Spolu s nimi otevřel jeho tehdy krásný dům v Sassafrasu, stojící na jednom akru se zahradou plnou rododendronů, aby o nedělích podávali pro hosty obědy. I my jsme tam občas se známými zavítali. Výborné pečeně, omáčky a moravské koláče byly vždy na jídelním lístku.

Hlavní činností Emila bylo ovšem prodávání krejčovských potřeb na trzích. Emil byl vyučený pánský krejčí ještě v Prostějově. Jako mnoho jemu podobných houževnatých emigrantů, uplatnil se úspěšně natolik, že vedl v 60tých letech v Melbourne na St Kildě svůj vlastní závod, kde zaměstnával jeden čas až 15 českých pracovníků. Šily se pánské obleky, hubertusy, ale především kalhoty.

V r 1971, kdy dostal skvělý nápad střihu módních pánských kalhot, poslal tento návrh na soutěž do Ameriky. Tam vyhrál první cenu a střih mu byl na 17 let patentován. V roce 1976 složil úspěšně zkoušky a získal diplom na Institut of export. Emil si dodnes potrpí na dobrý vzhled, ocení kvalitu látky a všimne si vkusně oblečených lidí. Svědčí o tom nakonec i foto z jeho narozenin.

Dnes si Emil pomalu zvyká na svou závislost a nesvobodu. Velmi by ocenil, kdybyste se na něho někdy přišli podívat do Ferndale Gardens (229 Bayswater Rd, Bayswater) nebo mu alespoň zavolali a strávili tak chvilku svého času rozhovorem na 0412 671916.

Emil rád vzpomíná na dobré zábavy a jídlo v Národním domě a těší se, že se mu podaří mezi milé úterní hosty zase občas zavítat. Jeho radostí býval tenis a nakonec všemi oblíbená Šumava. Tam se občas dostane díky laskavé pomoci manželů Paldusových. Po odchodu jeho pomocníka P. Poláka do Čech požádal Emil o pomoc našeho známého dobrého krajana Miloše Potůčka a Vlastu Šustkovou. Ti se stali jeho současnými poručníky.

Přejeme Emilovi sílu, úspěšné zápolení se vším, co ho potká a pozvedáme s ním skleničku červeného. Na zdraví, za krajany v Melbourne, Vlasta

Rádi bychom zorganizovali **PLAYGROUP** v Melbourne pro české a slovenské matky a jejich děti.
Máte-li zájem, napište nám:
martina.smith@iinet.net.au
marta.martin@iinet.net.au

Těšíme se na viděnou!

Mše svatá 6. července na Šumavě od 11ti hodin

Po mši následuje malé občerstvení.
Těšíme se na Vaši návštěvu!
Locks Way, Belgrave South (MEL 84:J),
tel.: 9754 5159

Glosa Miloše Ondráška

"ZAČ JE TOHO LOKET"

Při setkání s mým melbournským přítelem přišla v debatě řeč na všeobecnou pozemkovou reformu provedenou v roce 1919 tehdejší československou vládou za účelem zlepšení sociálního postavení malorolníků. Šlo také o návrat půdy ztracené po bělohorské bitvě v r. 1620. Můj přítel o tomto období československých dějin věděl daleko více než já, navíc se opíral o publikaci věnovanou dějinám střední Evropy. Napsal ji anglický historik, uvedl, že reforma ponechala každému majiteli 375 akrů orné půdy a 625 akrů země jiného druhu. Plošná jednotka "akr" (acre) nebyla a není v českém zeměměřictví užívána, představuje 4,047 čtverečního metru. Anglický termín "acres" znamená lány, pozemky.

A tak ve snaze si ujasnit reálný dopad rozhodnutí T. G. Masaryka ve snaze nápravy křivd způsobených c.k. mocnářstvím, můj přítel i já jsme se pustili do pátrání po dřívějších plošných a délkových mírách. Otevřelo mi to život minulých století ve městech a zejména na venkově. Zavedení metrické soustavy samozřejmě bylo velmi racionální, setřelo ale kouzlo minulosti i když vím, že život našich předků měl daleko do romantiky. Francouzskou revolucí zaváděná jednotka metru ovšem také nese přes věcnou přirozenost jakýsi tajemný půvab, je to desetimiliontina poledníkového kvadrantu. Ještě půvabněji (?) určuje nová definice délku metru, jak praví Příruční slovník naučný, jako 1 650 763,73 násobek vlnové délky záření ve vzduchoprázdném prostoru odpovídajícícho přechodu mezi energetickými hladinami 2p/10 a 5d/5 atomu kryptonu 86. Jednotka jednoho metru vytlačila staré zvyky, pomocí desítky se odvodily další menší i větší jednotky, počítat můžeme pomocí desíti prstů. Příjdou vhod i základy řečtiny: deka = 10, hekto = 100, kilo = 1000. Z latiny zase deci, centi, mili.

Plochu, která se dala zorat jedním koňským spřežením od rána do večera, naši předkové nazývali "jitro", něco přes 2 tisíce čtverečních metrů. Habsburkové ale chtěli mít všechno po svém a v roce 1764 zavedli tzv. jitro rakouské míry a to představovalo 57.55 arů. Jistě víte, že dnešní ar je plocha 10x10 metrů, hektar 100x100 m. Ani tedy nemusím dodávat, že 100 arů tvoří jeden hektar, pociťuji ale povinnost se zmínit, že to představuje 1.7337 jitra. Jeden myriar (mar) je bratru deset tisíc arů. S překvapením jsem se dozvěděl, že měřice byla původně dutá míra (61.5 litru), od zmíněného roku 1764 se vídeňskou měřicí rozuměla plocha dnešních 19.17 arů. Do dnešního jednoho hektaru se vlezou 5.2 měřice, naši kulaččtí dědové by věděli

Generální konzulát České republiky,
169 Military Road, Dover Heights, NSW 2030
Tel: 02 9371 8877, Fax: 02 9371 9635

o čem mluvím. Abyste ale o nic nepřišli, jeden korec (původně nádoba z kůry) alias strych jako obilní míra představoval 1.5 duté měřice, dnešních 93.36 litrů... Jako plošná míra jeden korec se přepočítá na 0.5 jitra, t.j. 800 čtverečních sáhů, dnešního 0.29 hektaru. Do jednoho plošného sáhu se vejde 36 čtverečních stop, pokud vám to nic neříká, je to 3.6 čtverečního metru.

Jeden délkový vídeňský sáh je málo rozdílný od českého, abyste měli správnou představu, je totožný se šesti stopami, napovím 1.78 metru. Vídeňská stopa představuje 31 cm a pro Staročechy sestávala z 12 palců. Jen pro zajímavost, anglická stopa, foot, je přesně 30.47 cm. Vraťme se ale k míře zvané palec, obnáší 12 čárek. Palec či coul je dnešní délka 2.6 centimetrů, kdysi to byl dvanáctý díl staročeského střevíce. Čárka odpovídá dvěma milimetrům a abych nezapomněl, jedna pěst měla dnešních deset centimetrů čili jeden decimetr, v Austrálii nepoužívaná jednotka...

Otec křičí na syna, počkej, já ti ukážu, zač je toho loket! Syn na to, tatínku, loket dnes neplatí, musíš říci, já ti ukážu, zač je toho za devětapadesát centimetrů!

Takže vidíte, kam jsme se od pozemkové reformy dostali. Nejsem si jist, zda byste ještě vydrželi sdělení, že tři žejdlíky se vlezou do mázu a čtyřicet mázů naplní české vědro. Kventlík a lot si raději nechám na jindy. Snad mi dáte za pravdu, že nám to dnes připadá za všechny zlatky. Ty se proměňují takto: suma zl.stř. znásobí se jednadvacítkou, součin rozdělí dvacítkou a co vyjde, tolik ten souhrn obnáší v nových penězích.

MUDr Alžběta Gazdíková a MUDr Přemysl Kunz

si dovolují oznámit, že ordinují v novém
Medical and Dental Centre
490-524 Springvale Rd. Forest Hill 3131
Ph. 88041900

No appointments necessary, Medicare bulk billing

Ordinace je otevřena 7 dnů v týdnu
Po-Pá 7.00-22.00 So-Ne 8.00-22.00

Konference KRAJANÉ A EXIL: 1948 A 1968, PRAHA 16.-17. ZÁŘÍ 2008

Vzhledem k tomu, že osmičková výročí letošního roku mají úzkou souvislost s česko-slovenským a českým exilem, Mezinárodní koordinační výbor zahraničních Čechů pořádá 16.-17. září 2008 v Praze konferenci "KRAJANÉ A EXIL: 1948 A 1968." Konference naváže na Týdny zahraničních Čechů, konané v Praze v letech 1998, 2000, 2003 a 2006. Konference se uskuteční pod záštitou ministra zahraničí České republiky pana Karla Schwarzenberga a ve spolupráci s Univerzitou Karlovou a nabídne možnost nahlédnout exilové vlny způsobené politickými událostmi let 1948 a 1968 pohledem historiků (účast přislíbili mj. Jiří Pernes, Vilém Prečan, Vladimír Nálevka a další), ale i pohledem vás - zahraničních Čechů, pamětníků oněch dramatických událostí.

Jednacím místem bude Rektorát Univerzity Karlovy, Ovocný trh 3, Praha 1, dobu jednání v oba dny předpokládáme od 9.00 do 17.00 hodin. Součástí konference bude i doprovodný program včetně návštěvy Ústavu pro studium totalitních režimů. Konference se koná v součinnosti s Krajanským folklorním festivalem, který začíná v Praze 18. září 2008. Podrobné informace o konferenci najdete na internetové adrese: www.zahranicnicesi.com.

Všichni zahraniční Češi a krajané jsou co nejsrdečněji zváni! Prosíme vás, abyste nám potvrdili předběžnou účast a eventuelní zájem vystoupit na konferenci s vlastním referátem.

Zaregistrovat se můžete na adrese: **MKVZČ, K Zahrádkám 1289/4, 15500 Praha 5, Česká republika,** nebo na e-mailové adrese info@zahranicnicesi.com. Potvrzení vaší účasti očekáváme do konce srpna 2008.

Věříme, že vás připravovaná konference zaujme a těšíme se na setkání s vámi na půdě Univerzity Karlovy, jejíž prostory se staly tradičním fórem pro setkávání zahraničních Čechů z celého světa.

Ája Vrzáňová-Steindler, předsedkyně MKVZČ
Miroslav Krupička, tajemník MKVZČ,
ředitel ČRo7 - Radio Praha

CESTY SNŮ

- pokračování knihy Josefa Kubíka

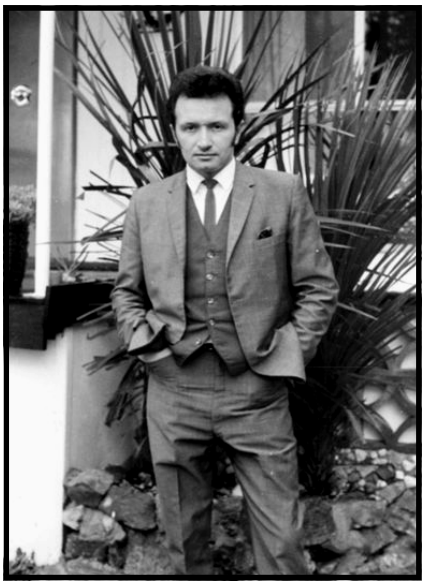

Po osmnácti měsících služby jsem dostal dva měsíce dovolené a letenku do Melbourne. Vyměnil jsem ji za let do Hongkongu. Napřed jsem se ale na týden zastavil na Filipínách. Na letišti v Manile na mě čekal můj známý – zástupce Filipín v Organizaci spojených národů. Vozil mě autem a dával mi moc dobré rady, jak se chovat v tomto velmi nebezpečném městě plném korupce. Sehnal mi ubytování v domě patřícím jedné Rakušance, vdově po Filipínci. Byla též vyhlášená kuchařka a občas dělala hostiny pro všelijaké potentáty. Jednou jsme se vrátil z centra; můj pokoj byl v patře, a když jsem vyšel nahoru po schodech, skočili na mě dva muži, jeden na mě mířil pistolí. Myslel jsem, že jsem byl přepaden gangstery, a už jsem se loučil s penězi a s pasem. Oni mě ale nechali, když jsem jim vysvětlil, že tam bydlím. Paní majitelka se mi potom moc omlouvala. Byl u ní na hostině tehdejší prezident Filipín, Carlos Garcia, a tohle byli jeho ochránci. Jistě byli lepší než tamní policajti, kteří nosili dva nízko zavěšené kolty jako kovbojové, ale když od nic někdo potřeboval zákrok, tak jim musel napřed zamávat bankovkami před očima.

Mé noční toulky pak skončily – musel jsem uprchnout na letiště, kde mne celníci nechtěli pustit do letadla, jelikož jsem neměl nějakou přihlášku cizích valut. Nějak jsem to přehlédl, když jsem přiletěl. Zachránil mě jeden australský úředník od aerolinek, který celníky z mých peněz podplatil a já mohl letět dále do Hongkongu.

Po příletu jsem si našel malý čínský hotel na předměstí Kowloon, tam jsem strávil celý měsíc. Nechtěl jsem být mezi turisty, zajímalo mě, jak se žije mezi místním obyvatelstvem. Město bylo celkem bezpečné, pod anglickou správou, ale připadal jsem si jako v nějakém lidském mraveništi. Přes den jsem prolézal senzační obchody a handrkoval se o ceny, v noci obdivoval krásné dekorace a osvětlení ulic. Často jsem v noci v přístavu pozoroval, jak se proměnily některé ty typické dřevěné lodi – sampany a džunky, na kterých lidé přes den žili a rybařili. Na palubě totiž postavili prozatímní ložnici, kde se vystavovala mladá děvčata osvětlená lampiony.

Po čase se mi povedlo uskutečnit výlet lodí do Macaa, tehdy ještě portugalské kolonie. Loď vyjela o půlnoci a po cestě kolem čínského pobřeží přistála po rozednění v přístavu. Rozhlas na lodi varoval všechny pasažéry, že Macao je velmi nebezpečné město, aby sami neopouštěli loď a počkali na minibusy, které je provezou po okolí. Neměl jsem zrovna náladu mačkat se v horku a dusnu v nějakém mininbusu, a tak jsem vyšel z lodi sám.

Město bylo sice světově proslulé piráty, pašeráky a gangstery, ale nějak jsem necítil, že by o mě měli přes den zájem. Toulal jsem se kolem pobřeží, když jsem zahlédl krásnou, typicky čínskou vesničku na druhé straně zálivu. Poblíž byly nějaké sampany a já už jsem přemýšlel, jak bych se na nich mohl přeplavit, když se za mnou ozvalo anglicky: “Tam je komunistická Čína.“

Když jsem se otočil, za mnou přecházeli jen Číňané a poblíž na chodníku stál kuli se svou rikšou. Myslel jsem si, že se mi to asi zdálo, ale když jsem se otočil zpátky, ozval ose znovu anglicky, jestli prý vidím tu válečnou loď uprostřed zálivu s kanony namířenými na Macao. To byla čínská loď zakotvená na hranici mezi těmito zeměmi. Kuli mně oznámil, že je jediný ze zdejších kuliů, který umí anglicky, a tak jsem si ho najal na pár hodin. Poklusem a s komentářem v dobré angličtině mě zavezl na různá zajímavá místa, mezi nimi bylo i zvláštní muzeum Sun Yat Sena a kasino. Potom se zastavil u pozoruhodné staré brány. Připravoval jsem si fotoaparát, abych si ji vyfotil, ale on po mně skočil a foťák mi vytrhl z ruky. Tou bránou prý chodili špioni, bylo to jediné pozemní spojení s komunistickou Čínou. A když tam někdo fotografoval, často po něm z čínské strany stříleli. Nasvědčovaly tomu stěny budov za mnou – byly hezky prostřílené. Zřejmě jsme nebyl jediný turista, který si chtěl tu bránu vyfotit. Nakonec jsem byl

Kuli mne vyfotil s rikšou

ČESKÝ DIALOG
- v Austrálii k objednání na adrese Jaroslav Zahrádka,
139 Oyster Bay Rd, Oyster Bay, N.S.W. 2225

kulimu vděčný za to, co udělal.

Při návratu z Hongkongu mě v noci v letadle probudilo hrozné skřípání. Odhrnul jsem záclonku na okénku a byl jsem šokovaný. Z jednoho ze čtyř vrtulníkových motorů šlehaly plamínky a valil se černý kouř, letadlo vydávalo strašný zvuk, zřejmě byl jeden motor porouchaný. Pilot ho vypnul a za rozednění jsme nouzově přistáli v Manile, následováni řadou hasičských stříkaček a ambulancí. Přistáli jsme ale dobře i se třemi motory a po delším zpoždění nám dali jiné letadlo do Austrálie a pak do Rabaulu.

Z Rabaulu jsem byl potom přeložen do Port Moresby, do hlavního stanu, jak jsme tehdy nazývali hlavní sídlo ministerstev. Odtud jsem odletěl do Sydney na rok a potom nazpět do Melbourne, kde jsem pracoval na ministerstvu práce a národní obrany, též jsem se zúčastnil náboru do armády ve Vietnamu.

Tím ale moje cestování neskončilo, navštívil jsem spoustu zemí v Evropě, projel Amerikou a severní Afrikou, Novým Zélandem, plavil se lodí po pacifických ostrovech, a dokonce jsem mohl jet i na výzkumnou stanici do Antarktidy. To jsem si ale rozmyslel, když mi bylo řečeno, že je to na dvanáct měsíců, protože se tam ledoborec dostane jednou za rok. Nechtělo se mi trávit rok s několika muži v malém prostoru a navíc zimu zrovna nemám moc v oblibě.

A když jsem dostal šest měsíců dovolené za dlouholetou státní službu, strávil jsem je cestou kolem světa. Navštívil jsem i Čechy a potěšil se se svými rodiči a příbuznými, které jsem neviděl přes dvacet let. Pobyt mi znepříjemnila pouze tajná policie, které bylo podezřelé, že jsem byl zaměstnán na ministerstvu, měl šest měsíců dovolené a před příjezdem trávil nějaký čas v USA, Anglii a Západním Německu. Prý jsem musel být nějaký špion nebo agent. Nakonec se mi podařilo je přesvědčit, že tomu tak není.

Po letech zaměstnání jsem odešel do penze. Moje dobrodružství ale úplně neskončilo – vydával jsem se po stopách zlatokopů z devatenáctého století, hledal památky detektorem kovu a rýžoval zlato. Tábořil jsem v divočině a často spousty kilometrů od nejbližší civilizace. Sil ale ubylo a teď už se jen dívám na sbírky a vzpomínám.

Můj život byl pestrý a zajímavý a vyplnilo se mi to, o čem jsem jako mladý kluk snil. Vím, že i dnes existují mladí snílkové, jako jsem byl já. Přeji všem, aby se také jim jejich sny vyplnily, ale též varuji, že nebezpečí číhá často už za rohem.

Byl jsem přitom, když jeden mladý, silný a zdravý domorodec na Nové Guineji umíral, jelikož na něj domorodý kouzelník seslal kletbu zvanou puripuri. Doktor, který u něho byl, nad tím jen kroutil hlavou a nemohl mu pomoci. Do tří dnů zemřel. Na nás bělochy prý to nepůsobí, prý jsme na to moc inteligentní, abychom tomu uvěřili. Rád bych ale věděl, jak je možné, že moje sousedka, šestatřicetiletá Australanka, která se nechovala dobře k domorodcům, našla zkřížené kosti pověšené nad vchodem do svého domu a do dvou dnů umřela na srdeční záchvat.

Tak snílkové, někdy je bezpečnější jen snít. Je to na vás.

2000

Black Rose
Bridal & Formal Couture

- specializing in **Bridal Party Gowns**

Dámský módní krejčovský salon
pro nevěsty, družičky,
matky novomanželů, sestry, tety...

Společenské róby nejen svatební, ale také večerní toalety pro různé slavnostní události, plesy, narozeniny, večírky....

316 Tooronga Road Glen Iris 3146
tel: 03 98246655 mobil: 0421 493 051
www.blackrose.com.au
judith@blackrose.com.au

SVATBA V BUSHI

Moje milá byla věřící katolického vyznání a tak jsme se museli vzít v kostele. Konec konců právě kvůli tomu mě přinutila, abych s ní objel půlku kontinentu a vzal si ji tam, kde měla všechny tetičky i strýce, protože matka jí umřela, když byla ještě mladá a ujaly se jí tetičky. Otec ještě žil, ale na svatbu zajet nehodlal i když nám své požehnání dal. Žil u Glosteru a my se u něj stavili „na čaj“ při své cestě na jih. Dal nejen požehnání, ale své dceři i tajnou radu, aby mě opila, než si mne vezme. Pokud bych se v opilém stavu projevil jako násilník, pak jí před naším svazkem varoval. Opít mě tehdá nebyl žádný problém a jelikož já v podroušeném stavu miluju celý svět, všechno slíbím a pak hned usnu, zkouška mého charakteru dopadla na výtečnou. Zbývalo vlastně jen všechno dojednat. Moje budoucí si mne hodlala vzít v malém dřevěném kostelíčku v zapadákově jménem Mullion Creek, který však pro ni hodně znamenal. Mně to bylo jedno, kde se vezmeme, hlavně že dostaneme oddací list, který nás bude opravňovat ke společnému obývání nájemných pokojů v hotelích. To byl náš největší problém při společném cestování z Darwinu. Campovali jsme sice často a rádi, ale občas bylo třeba zastavit v hotelu, vykoupat se v horké vodě, vyprat šatstvo a nabrat sil na další štreku a tam po nás všude chtěli oddací list! Jelikož jsme jej neměli, musel jsem platit za dva pokoje i když jsme používali jen jeden. Po zaplacení už majitelům hotelu nevadilo, že nespíme odděleně. Také moje přiznání, že jsem vyznání protestantského, otce O´Sheahana, katolického faráře kostela Svatého Brendana, nijak nenadchlo. Obzvlášť, když jsem si u toho sdělení neodpustil vtípek, že jsem sice z církve Husitské, ale že my Husiti jsme upálení Mistra Jana katolíkům už dávno odpustili...

Překvapil mě nejen tím, že tuto část dějin perfektně ovládal, ale i náhlou nenávistí, kterou jsem z něho vycítil, jak to prožíval. Nakonec nás však slíbil oddat, přece jen jsme byli v Austrálii a nikoli někde v Belfastu, ale musel jsem podepsat ponižující list, že moje děti budou vychovány v katolické víře. Jenže na to jsme my Češi zvyklí a tak jsem to podepsal, aniž bych se nad tím nějak trápil.

Moje budoucí už týden před svatbou odjela za tetič-kama do Orange, kterýžto městys je okresním městem v jehož distriktu se Mullion Creek nachází, asi 50 km od Orange. Měla za úkol připravit svatební hostinu, na kterou jsem zase já měl zajistit pití. Pití jsem nakoupil u Kemenyho, který tenkrát na Bondi Road začínal. Měl jsem auto (station wagon) plné až po střechu a do zatá-ček musel jet pomaleji, protože v plné rychlosti přední kola po vozovce klouzala a jela furt rovně, tak je náklad vzadu nadnášel. Naštěstí jsem sebou měl kamaráda Michala Ambrože, s kterým jsme vpředu tu váhu trochu vyrovnávali. V Modrých Horách se u Lawson za nás přilepil policajt. Jel jsem opatrně a dodržoval všechny rychlosti. Sledoval nás asi deset kilometrů a pak zastavil. Chtěl vidět řidičák a pak pomalu obcházel auto. Já jsem mu tiše domlouval, že jedu na svatbu, aby mě pustil, že si beru australskou holku, která na mne čeká v Mullion Creek, district Orange, ale nebylo mi to nic platné. Napařil mi pokutu a na okno přilepil žlutý lístek nepojízdnosti, prý jsem měl jednu pneumatiku příliš sjetou. S tím jsem mohl zajet jen do nejbližší vesnice a „problém“ tam odstranit. Policajt se jmenoval constable Stevenson a já se mu do dneška mstím tím, že největší hajzlové v mých povídkách se jmenují Stevenson... Holt v sobě to češství nezapřu.

Měl jsem nejen hrůzu, že přijedu pozdě na svatbu, ale že nebudu mít ani dost peněz na novou pneumatiku. Což se ukázalo jako správný odhad. Naštěstí Michal sebou nějaké peníze měl a tak mi pomohl. Na svatbu jsme dojeli se zpožděním a nevěsta už byla celá zpocená...

Oddal nás otec O´Sheahan v maličkém kostele svatého Brendana z vlnitého plechu. Zvenku plech, zevnitř všechno nablýskané blahovičníkové dřevo, krása! Kněz si neodpustil poznámku, že ženich je ...ehm... ze zámoří... Přišli všichni mí kamarádi tehdejší doby a desítky lidí z nevěstiny strany. Franta Šafář s Naďou, Petr Baum s Claudií, Michal Ambrož, Arnošt Trejbal, jehož matka ušila nevěstě šaty a který mi udělal kraťoučký film ze svatby. Bylo tam i mnoho jiných, takže se v maličkém kostelíku udělalo nedýchatelno. Za svědka jsem měl kamará-da Ludvu Zemana a mám ho jako kamaráda dodnes. Vždy to byl rozumný kluk, takže mi nikdy nevyčetl, že když jsem řekl Ano své nastávající, tak jeho žena Marie omdlela... aspoň tak tvrdí zlé jazyky! Vyrovnávám to tím, že zmiňuji tu vydýcha-telnost vzduchu v kostele...

Pak nastala hostina. Byl konec října, venku horko a tetičky se točily a nosily z kuchyně talíře horké polévky. Dobrá byla, ale v tom teple tak akorát ke zpocení. Seděli jsme s manželkou v čele stolu na pódiu a já dával českým kamarádům znamení, aby se moc nepřejídali, že bude lépe. Druhý chod se salátem a studeným kuřecím masem byl skutečně vhodnější. A pak se tančilo, muzika hrála a bylo veselo, až všem Čechům z toho veselí vyhládlo a nenápadně mi dávali znamení, kdy přinesou další jídlo. Zeptal jsem se ženy a zjistil, že přece jídlo už přinesli! Taktně i trpce, ale hlavně se studem v hlase, jsem tu smutnou zprávu oznámil svým hostům.

„Ale pít můžete, co chcete, pití je dost, to jsem zajišťoval já!“ volal jsem zoufale. K večeru si mě Ludvíček zavolal stranou : „Máš hlad?“

„Až bych plakal“, přiznal jsem.

„Tak běž na parkoviště do Frantova auta. Kluci přivezli z Orange kýble (buckets) Kentucky Fried chicken. Střídáme se a chodíme tam ve dvojicích už celou hodinu. A běž nenápadně, ať nikoho neurazíme, vole!“ křičel za mou rychle se vzdalující

„Před manželstvím mějte oči široce rozevřené a potom napůl přivřené.“
Benjamin Franklin

postavou.

A tak jsem se na své svatbě nakonec najedl, ba i manželku k autu vzal. Pak nastalo tradiční loučení a my s ženou jako odjeli. To je tradiční australský zvyk. Nikdo z hostů nesmí odejít dokud neodjedou novomanželé. Měli jsme domluveno, že to uděláme pro místní, aby mohli domů. V Mullion Creeku tehdejší doby totiž nebylo kam odjet. I zajeli jsme do bushe, kde jsme se převlékli do civilu a po prvé zkonzumovali naše manželství legálně. Když jsme se vrátili do svatební haly, byla většina hostů pryč. Naložil jsem zbytky pitiva do auta a jel za českými hosty do Orange, kde jsme všichni měli zamluvené pokoje v motelu. Teprve tady se rozjelo pravé české hostování až do úplného vyčerpání. Krásně bylo, na kytary jsme hráli a veselili se až do rána. Jen jedno mě mrzelo, když jsem majiteli hotelu při registraci nabízel k prohlédnutí oddací list.

„To už není třeba“, oznámil mi pyšně a odmítl i jen nahlédnout do listu, kde bylo černé na bílém, že jsme s mou ženou navždy oddáni a že to podepsal sám district manager z Orange, nějaký CJ Clifford. Prý vláda, než jsem se stačil oženit, změnila zákon! Od té doby ženě říkám, že jsme se brali naprosto zbytečně...

Stanislav Moc

OPUŠTĚNÝ MANŽEL

Stalo se vám také někdy, že vás po čtyřiceti letech víceméně uspokojivého manželství z čista jasna opustila manželka?

Že manželé opouštejí své družky dnes a denně je všeobecně známo. Ve většině případů si manželka však oddechne, že se konečně zbavila pupkatého přívěsku, o který po trýznivě dlouhá léta pečovala, kterému podstrojovala, a který se jí zavděčil tím, že si našel o třicet let mladší krasavici domnívajíc se bláhově, že je zamilován. Konečně bude mít od piva páchnoucího a nechutně chrápajícího muže, kterému se z uší a nozder derou chumáče šedivých chlupů, a který kromě denního škemrání o sex nemá o nic kloudného v životě zájem, svatý pokoj. Vědecký průzkum však jasně prokázal, že těmto sešlým starcům zamotal hlavu hormon testosteron, který vyhrál nad zdravým rozumem, a který utvrdil opelichané stařík ve víře, že v náruči mladičké krasavice najdou dávno ztracené štěstí a lásku. Bláhově si namlouvají, že hormonální změny a pohled na pružné tělo mladé ženy z nich udělají chlapáky jako za mlada, kterým se kouzlo po dlouhé době zase jednou podaří a zhostí se úkolu na jedničku. To, že se jejich milenky na ně vinou jako břečťan se sebezapřením a se zatnutými zuby, a že to dělají čistě díky vidině brzkého nabytí peněz, si pomatení důchodci neuvědomují. Jakmile se mladičkým milenkám tato představa rozplyne, protože penzista má tvrdý kořínek a do penálu má daleko, tak zmatené dědky pustí pěkně rychle k vodě. Ti se pak zkroušení vracejí domů ke svým manželkám, které poníženě prosí za odpuštění, vymlouvaje se, že za nic nemohou, protože je to vina žláz.

V mém případě byla však situace zcela jiná. Já ženu Máňu stále obdivoval a potajmu miloval, když mi na společné procházce po pláži něžně vzala za ruku, podívala se mi smutně do očí a oznámila, že musí odejít.

Jak se chlap v takové situaci zachová? Tvrdší povahy manželce třeba nařežou a pomohou jí sbalit kufry. Jiní si beze slova najdou nejbližší větev a nahodí si mašli, zatímco druzí začnou zuřivě tleskat, skákat radostí po jedné noze do kolečka jako pominutí, pak propadnou v bezuzdný smích a jdou všechno zapít. A zase jiní zhrzení manželé nejdříve v návalu vzteku uškrtí manželku a pak sebe, protože mají strach, že by jim to neprošlo.

Já však na otřesnou zprávu zareagoval tím, že se mi roztřásla brada, oči se mi zalily slzami a než mohla žena cokoliv vysvětlit, padl jsem koleny na horký písek a horempádem jsem se zapřísahal, že se budu pokaždé přezouvat, zvedat prkýnko u záchodu, nemluvit sprostými slovy, že budu po sobě uklízet a nebudu v její přítomnosti nikdy více popouštět uzdě tělesným potřebám, jen ať mě, proboha, neopouští. Navíc jsem horečně slíbil, že budu píti méně piva a alkoholických nápojů vůbec, že se nebudu ani pokradí s obdivem dívat na prsní váčky mladých žen a komentovat je nevhodným způsobem, že budu denně mýt jak sebe tak i nádobí, nechodit v těch samých ponožkách a podvlíkačkách více než tři dny, a že ji nebudu trápit a všelijak ji činit zoufalou. V náhlém záchvatu dobré vůle jsem dokonce přislíbil, že nikdy více nebudu čůrat do umývadla. Litanii slibů jsem skončil přísahou, že nebudu potají uřezávat větve vzácných keřů, které škrábou lak auta, a že se o zahrádce budu vyjadřovat s patřičnou úctou a nenazývat ji mizernou džunglí.

“A ode dneska ti taky nebudu víckrát říkat matko, protože vím, že se ti to příčí, ale jenom Máňulko,” řekl jsem něžně a vysmrkal se do vln Pacifiku. Ihned jsem si uvědomil, byť pozdě, že tento nešvar je jednou z věcí, proč mě nyní Máňa opouští.

Žena Máňa se jenom smutně pousmála a řekla, že takové sliby už ode mne slyšela tisíckrát, a že tentokráte skutečně jde. Ale i tak jsem zpozoroval, že krapátko zjihla, protože mě ubezpečila, že mi toho hodně před odchodem navaří, takže hlady trpět rozhodně nebudu.

“Už jsem ti, broučku, uvařila guláš a spoustu jiných jidel, která máš rád, tak si to budeš muset jenom ohřát. Neboj, hlady mi tady neumřeš.”

“O čem to prosím tě mluvíš, tady mě kliďánko bez pohnutí brvy po čtyřiceti letech radostnýho manželství opouštíš, a mluvíš o guláši! Kde to Máňo jsme?” otázal jsem se třesoucím se hlasem.

“Ale ty můj moulo, vždyť já tě přece neopouštím na věky věkoucí. Potřebuji jenom na pár týdnů do Melbourne zkontrolovat zahrádku, jestli mně nezašla suchem.”

No, tak to mi tedy podržte! Máňa si jede zkontrolovat její mizernou džungli a já jako blb si tady sypu popel na hlavu a slibuju jí horydoly, pomyslel jsem si a při představě tří týdnů svobody se mi zatočila hlava. Konečně mě nikdo, byť pouze na krátkou dobu, nebude peskovat za prkotiny a já si budu dělat to, co mně bylo po tolik let přísně zakazováno!

“Fuj, to si mi tedy dala, matko! Nic takového příště nedělej. Ale vím, že se nutně potřebuješ pokochat tvojí krásnou zahrádkou a proto ti cestu z celýho srdce schvaluju”, řekl jsem a v duchu jsem si mnul ruce a dělal plány, jak si tři týdny bez ženy Máni báječně užiji. A jak krásně si panečku odpočinu!

Nastal den odletu a na mě z nějakého důvodu padaly chmury. Cestou na letiště jsem začal žadonit, aby Máňa na prohnilou zahrádku v Melbourne zapomněla. Před odletem jsem za poslední týden již podruhé ze sebe vysypal všechny sliby jako na procházce na pláži, jen aby si odjezd rozmyslela a zůstala se mnou. Vidina třítýdenního odloučení na mě začala těžce doléhat. Tak dlouho jsme bez sebe přece ještě nikdy nebyli. Jak mi to, beruška moje, potvora jedna, může udělat? Červené letadlo s obrázkem velikého klokana na ocase se zvedlo z ranveje, nabralo výšku a směr na jih. Já v osamocené letištní hale zůstal stát jako kůl v plotě. Smutek mi zahalil srdce a já se vydal na osamělou cestu domů...

Otevřel jsem dveře chaty a obutý jsem vítězoslavně vkráčel do obýváku. Náhle jsem se zarazil a ve strachu se ohlédl přes rameno, očekávaje, kdy se ozve nazlobený Mánin hlas vydávající příkaz, ať se okamžitě přezuji do papučí. Ticho po pěšině… Otevřel jsem si třetího lahváče opět plný strachu, kdy se ozvou kárající slova, že jsem ožralka. Opět ticho po pěšině… Otevřel jsem lednici a pustil jsem se do zavináčů, které jsem na posezení spořádal, aniž bych to schytal, že si překyseluji žaludek. Po tolika kyselých rybách jsem si mohutně nahlas říhnul, aniž bych to slíznul, že jsem vepř. Nikdo neutrousil hrozbu, že se mnou nebude žít, když zavináče zapříčinily to, že jsem se uvolnil takovým způsobem, že se v sousedství rozštěkali psi. Posléze, hnán mlsnou, jsem si ohřál připravený guláš a náhle to na mě padlo. Najednou jsem si uvědomil, jak vlastně mám hodnou ženu-berušku, která mi s láskou navařila tolik dobrot, že po tři týdny nebudu strádat a po jejím příjezdu nebudu chrastit kostěma. Náhle jsem věděl, že moje žena Máňa mi nenavařila hory jídla v obavě, že budu mít hlad, ale že to udělala jen tak, protože jí na mně záleží, protože ví, že peprný guláš mám rád a chtěla mi prostě udělat radost. A já, zatímco jsem se cpal gulášem jsem rychlým promrkáváním víček zatlačoval proud slz a skrz slaný potůček jsem čekal Máninu výčitku: “No jo, to si se zase zlískal a teď si melancholickej.” Ta však nepřišla, protože Máňa v Melbourne ošetřovala zahrádku…

Kromě prvního dne jsem se po zbytek tří týdnů choval tak jak jsem na procházce mojí ženě Máně svatosvatě sliboval. To jako abych jí udělal radost, ukázal jí, že si jí vážím za to, jak se o mě čtyřicet let nezištně stará. Ukázal jsem jí, že jsem po dobu její nepřítomnosti nezvlčel. Udělal jsem to jako vroucí výraz lásky k ní a za to, že ode mne dodnes ještě neutekla.

Tři týdny utekly jako voda. Moje Máňa se vrátila a k jejímu úžasu našla chatičku jako ze škatulky. I s pugetem bušového kvítí na přivítanou. A naše dlouholeté kamarádství a skrytá láska se po třech týdnech odloučení utužily, protože jsme si oba uvědomili, co pro sebe navzájem znamenáme. Máňa dokonce přistoupila na to, že jí v soukromí můžu říkat “matko” a nastěhovala se zpátky do naší společné ložnice potom, co jsem se rozhodl spát s kolíčkem na prádlo na nose, abych nechrápal.

A tak se divím všem těm pateticky zaláskovaným dědkům, kteří si přes pivní pupky nevidí na palce u nohou, že strpí to, aby žlázy zvítězily nad zdravým rozumem a hledají životní štěstí všude jinde než u svých dobrých, kyprých manželek…

Ivan Kolařík, OAM

Diamond Plating Co. Pty. Ltd.

Manufacturers of Precision Industrial Diamond Tools.

14 Shearson Crescent
MENTONE VIC 3194
Phone: 9584 5566
Fax: 9583 9339

A ještě jednou - NĚMCOVÁ !

Recenze muzikálu

Ten kdo zná Boženu Němcovou, musí být novým muzikálem „Němcová !“ uchvácen.

„Muzikál“ začíná, jak jinak, muzikou, hudbou, tóny mladého skladatele (Václav NOID Bárta), který by neměl ID – identifikaci, kdyby neměl slavnou ženu? Slavná žena, tentokrát v roli Boženy Němcové, je krásná stejně jako Němcová.

Scéna divadla TaFantastika, jedna velká opona, ale drobná a dramatická tvář Lucie Bílé se rýsuje v jakémsi trojúhelníku mezi záhyby jejího sametu – tvář, kterou známe ze Štursovy busty a kterou nosíme v podvědomí odjakživa – tedy ti, kdo znají Boženu Němcovou.

Víme proto, proč vypravěč příběhu začíná od konce. Alegorie spřežení - Němcová s hlavou v klíně svého muže a z jejího lůna krvavé opratě, kočím nejspíš čas - je tak mocná, že přemýšlíme nakolik budou tvůrci muzikálu vůbec schopni ukočírovat své ambiciózní představy celé tři hodiny trvání divadelního kusu. Ale s každou následující scénou už se zatajeným dechem tušíme, že to s překvapivým umem pravděpodobně dokáží.

Život Boženy Němcové byl smutný a zároveň fascinující. Muzikál není proto v žádném případě (jak se nechali již slyšet mnozí kritici) depresivní. Krásná intelektuálka hledá svůj mužský protějšek a ideál, kterým nebyl její manžel a nebyl jím ani žádný z jejích milenců, přestože v jejich náruči a verších ztrácela na chvíli sama sebe. Literatura a básně byly jejím přirozeným únikem od kruté reality života. Úvodní scény ve hbité zkratce vylíčí tyto skutečnosti – milostná dobrodružství, rozpolcenost mezi manželskou oddaností a novou vášní je nastíněna výmluvnou scénou „trojúhelníku“ – Němcová, Nebeský či muž 2, 3,... a Němec - za stěnou, v propojení dotykem rukou. Dramatik přeplouvá hladce do dalšího obrazu živořící rodiny Němcových, pod tíhou strádání vládne tu nepochopení a chlad – Němcová prosí Němce o svíci, při které by mohla psát. Je to však opravdu její snaha zasloužit se o výdělek nebo jen touha naplnit nenaplněné v duši, co má „tahleta, prokletá, kometa“...? Pětadvacet zlatých nabízí bohaté německé mecenášky. První ze dvou duet „Bílá Marešová“ – dva skvělé ženské hlasy současné české pop music, naskýtá se otázka, proč jedna zpěvačka je na vrcholu slávy a druhá stále téměř neznámá. Druhé dueto, Noidem rockově zhudebněná báseň Němcové z roku 1843, „Ženám českým“ je strhující a nejsilnější skladbou první části muzikálu, kdyby ovšem nebylo dvojzpěvu – „Bílá Střihavka“.

Zpěváci jsou stěží viditelní v temnotě místnůstky ozářené jednou svíčkou, - přesně jak za těch časů. Režisér však dále rozvíjí své triky filmové projekce, zcela nenápadně, nerušivě a přirozeně tak doplňuje to, co nebylo dosud řečeno v krátkém časovém prostoru hudebně, lyricky, slovem či pohybem... Partneři sedící u skrovného stolu jsou jakoby snímáni kamerou a projektováni na velkém plátně, které se náhle ocitne v popředí scény. Píseň takto inscenovaná nabírá během svých cirka třech minut na grádech vším, o čem byl vztah manželů Němcových. Hudbou, textem a v neposlední řadě nájezdy kamer na výrazy ve tvářích Bílé a Střihavky. Tito dva zde nekompromisně stvrzují, že jsou nejen nejlepšími zpěváky české populární hudby, ale také zdaleka ne plně doceněnými vynikajícími herci.

Kritici muzikálu si již vzali na paškál naturalistické vykašlávání krve syna Hynka v posledním stádiu tuberkulózy, jako kdyby to byl nějaký stěžejní a nevhodný bod celé inscenace. Přitom se jedná pouze o ilustrační moment nemoci, daleko rozrušující leč prosta jakéhokoli patosu je Hynkova smrt – beze slov a gest, jen v hrůze – opět krásných tónů – a zdá se, že teprve nyní si uvědomujeme plně jejich sílu. Takže, ne – není tu žádné opakující se „lieder motto“, ale hudba, která se vším souvisí, ve kterou vše ústí, ve které mizí smutek a beznaděj, ta kterou Němcová proměňuje v touhu, nutnost, záchranu – psát, psát, psát...

Druhá půle je čirý požitek, za který vděčíme zejména režisérovi, scénáristovi a autorovi libreta. Údajně se Jiří Pokorný věnoval tematice Boženy Němcové po dva roky, než dospěl k tak dokonalému poznání fenoménu „naší paní“. Podařilo se mu dokonce proměnit svéráznou, svébytnou zpěvačku v přesnou kopii Hellichovy Němcové – účes, šaty, náušnice, vše totožné s velkou spisovatelkou, žádná *jedovatá bylinka*, žádný *wobenzym* (pojmy, se kterými je popová megahvězda Lucie Bílá v republice spojováná – pozn. red.), zbyla jen *bílá* fluoreskující čára, která spojuje precizně linku, nit příběhu s veškerými ostatními souvislostmi.

Živé obrazy jsou více než výstižné – Němec s číšníkem/zaprodancem promlouvajícím všemi jazyky jen ne vlastním, Němcová s komisařem, symbolem zvrácenosti politického útlaku – vykreslují dobovou společenskou situaci, dále pak Němcové osobní a rodinné problémy - zrcadlí se zde její vztah k matce a výčitky, zda ona sama byla matkou dobrou, nabízí se pochopení toho, proč byla babička titulní hrdinkou románu. „Muzikál“ se dotýká v duchu spisovatelky i velkých otázek - emancipace ženy, vztahu muže a ženy („a nesmí jí být ublíženo...“) či věčného filosofického:- co je po smrti, co je pod zemí, co potom ? ... Obsah je umocněn formou – scénou a kostýmy, - písmo Boženy Němcové, psací brka, psací stůl a doveden k perfektnosti použitím videokamery, která se s veškerou důmyslností postará o kulisu celé divadelní scény. Dialogy a texty nemají chybu, kritici opět nepochopili, proč se jediný z nich (o broukovi) záměrně vymyká svou prostoduchostí hloubce těch ostatních. Podobně tak nepochopí nikdy toto drama divák natěšený představou, že uvidí typicky zábavný, masový muzikál. Tím „Němcová !“ skutečně není a zřejmě ani nechce

Beautiful Baroque

Srdečně Vás zveme na pravidelný **VEČER KOMORNÍ HUDBY** v Národním domě pořádány známou českou cellistkou Ivanou Snaidr.

Na programu jsou SKLADBY J. S. BACHA, VIVALDIHO, HANDELA A TELEMANA.

Vedle hobojistky **Rachel Burke**, cellistky **Ivany Snaidr** a cembalistky **Marty Mayka** se posluchačům představí dva umělci mladé generace: cellista **Gideon Bosua** a výjimečně nadaná flétnistka českého původu **Stephanie Andrews**.

Sobota, 26. července 2008 v 19:00
Vstupné $20, rezervace 94328246

VÁŽENÍ ČTENÁŘI —
Laskavě odstřihněte a pošlete (napište) na adresu redakce
ČECHOAUSTRALAN
P. O. Box 1008, Hawksburn 3142

Roční předplatné:- $40
Příspěvek/Dotace:-
Inzerce:-

Šeky na účet ČECHOAUSTRALAN

Email adresa:-

Změna adresy:-

být. Bylo proto zcela zbytečné odbočit v závěru od celé linie pravdivého příběhu vyfantazírovaným „happy endem“, že Němcová milovala Němce. Němcová svého muže nikdy nemilovala (jak také sama naznačuje ve své písni, pojily ji s ním ovšem jiné aspekty než láska), snad kdyby Němec byl Střhavka, tak možná... Tento úlet je jedinou chybičkou v jinak skvělém divadle o životě a o legendě, ve kterém spojili tvůrci a herci v nepochybně dosud neviděném kvalitním provedení muzikál a životopisnou činohru.

Divadlo pro opravdové fajnšmekry. Máte-li rádi Boženu Němcovou a navštívíte-li letos Prahu, zajděte se podívat na nový muzikál do divadla TaFantastika v Karlově ulici.

Barbara Semenov

Redakce ČECHOAUSTRALAN - Barbara Semenov, Grafická úprava - Blanka Arnold
P.O. Box 1008, Hawksburn 3142
email adresa—bsemenov@cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN © —NEZÁVISLÝ CELOAUSTRALSKÝ KRAJANSKÝ LIST

If undelivered return to:
P. O. Box 1008
Hawksburn 3142
AUSTRALIA

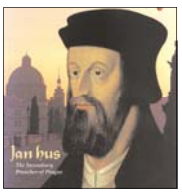

Print Post Approved
PP 381712102414

POSTAGE PAID AUSTRALIA